

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ – ΕΡΓΑΣΙΑ

ΟΡΙΣΜΟΙ.

Επάγγελμα: η συγκεκριμένη, ειδικευμένη εργασία, την οποία ασκεί το άτομο με σκοπό την ικανοποίηση των αναγκών του (κυρίως των υλικών, αλλά και των πνευματικών, ψυχικών και κοινωνικών αναγκών του).

Εργασία: Καταβολή μόχθου, σωματικού ή πνευματικού, για την παραγωγή έργου σε διάφορους τομείς.

Η σημασία της ορθής επιλογής επαγγέλματος

A) Για το άτομο

Οικονομικός παράγοντας : α) κάλυψη των βιοτικών αναγκών β) δυνατότητα οικονομικής ανεξαρτησίας γ) αναβάθμιση βιοτικού επιπέδου και ποιότητας ζωής- υλική ευμάρεια

Κοινωνικοποίηση: α) ανάπτυξη κοινωνικών αρετών (συναναστροφή με διάφορα άτομα, καλλιέργεια διαλογικών ικανοτήτων, ανταλλαγή απόψεων κ.ά.) β) απουσία αισθήματος περιθωριοποίησης και υποτίμησης γ) κοινωνική αναγνώριση

Ηθική διάσταση : α) εργασία σε πλαίσιο αρχών (συνέπεια, συνεργατικότητα - αλληλεγγύη, εντιμότητα, ευσυνειδησία κ.ά.)

Πνευματική διάσταση : α) περαιτέρω καλλιέργεια των πνευματικών δυνάμεων του ατόμου, διεύρυνση των οριζόντων του β) ειδικότερα, στο με ορθά κριτήρια επιλεγμένο επάγγελμα, το άτομο οξύνει την κριτική του ικανότητα, καλλιεργεί την επινοητικότητα και τη δημιουργικότητά του ευρισκόμενο σε πνευματική εγρήγορση.

Ψυχολογικός παράγοντας: α) αίσθημα πληρότητας, αυτοπραγμάτωση, αυτοπεποίθηση β) απαλλαγή από το άγχος και την ανασφάλεια της επαγγελματικής αποκατάστασης γ) η δέουσα επιλογή επαγγέλματος απαλλάσσει το άτομο από ενδεχόμενη βίωση καταναγκασμού, πλήξης και ανίας κατά την άσκηση του επαγγέλματος.

B) Για την κοινωνία:

Οικονομική ανάπτυξη και ευημερία, αύξηση της παραγωγής.

Βελτιστοποίηση της λειτουργίας των κοινωνικών θεσμών, ιδίως όταν το επάγγελμα έχει βαρύνουσα κοινωνική σημασία\ διάσταση (οι κατάλληλοι άνθρωποι στις κατάλληλες θέσεις).

Ενδυνάμωση του κοινωνικού ιστού. Ενίσχυση κοινωνικής γαλήνης και συνοχής.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Σφοδρός ανταγωνισμός

Ριζικές αλλαγές στο εργασιακό περιβάλλον και στις εργασιακές σχέσεις (π.χ. τηλεεργασία, εργασία στο σπίτι)

Τάση, από τη μια, προς μείωση ωραρίου (ημιαπασχόληση) ενώ, από την άλλη, οι ανάγκες που υπαγορεύει ο σύγχρονος τρόπος ζωής απαιτούν και δεύτερη εργασία

Η τεχνολογία αιχμής σε συνδυασμό με τα Νέα Μέσα (η/υ, ειδικά λογισμικά, Διαδίκτυο κ.α.) οδηγεί στην πλήρη μηχανοποίηση της εργασίας, δημιουργεί νέες ειδικότητες αλλά και μειώνει θέσεις εργασίας

Απαιτητικότερα κριτήρια πρόσληψης (λ.χ. μεταπτυχιακοί τίτλοι, γλωσσομάθεια, η/υ, προϋπηρεσία , δεξιότητες, γνώσεις διαχείρισης ανθρώπινων πόρων κ.α.)

Αύξηση ανεργίας (κυρίως χρόνιας και ανάμεσα στους νέους)

Σταδιακή συρρίκνωση εργασιακών δικαιωμάτων (λ.χ. άδειες, περίθαλψη, σύνταξη κ.α.)

Κορεσμός επαγγελματιών

Μείωση ελεύθερου χρόνου

Ψυχοσωματικές παθήσεις : υπερκόπωση, κατάθλιψη, εργασιομανία, νευρική κατάρρευση κ.α.

Ευέλικτη εργασία : εναλλαγή πολλών επαγγελματιών κατά τη διάρκεια της ζωής μας

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ

Πώς πρέπει να γίνεται η επιλογή επαγγέλματος.

Σύμφωνα με τις κλίσεις, τις ικανότητες και τα ενδιαφέροντα του νέου.

Με βάση τις επιθυμίες, τις προτιμήσεις και τις αληθινές επιδιώξεις του ατόμου.

Με βάση τις δυνατότητες και τις αδυναμίες του. Απαιτείται αυτογνωσία.

Το άτομο οφείλει να γνωρίζει τα χαρακτηριστικά των διαφόρων επαγγελμάτων, καθώς και τις δυνατότητες επαγγελματικής απορρόφησης, ώστε να μην αντιμετωπίσει στο μέλλον το πρόβλημα της ανεργίας.

Να έχει λάβει κατάλληλο επαγγελματικό προσανατολισμό κυρίως από το σχολείο, ώστε να «αυτοερευνηθεί».

Να λαμβάνονται υπόψη και οι οικονομικές ανάγκες του ατόμου, χωρίς να μετατρέπονται βέβαια σε αυτοσκοπό.

Με κριτήριο την έφεση στη γνώση.

Με βάση την κοινωνική προσφορά.

Με κριτήριο τη δημιουργικότητα.

Κριτήρια με τα οποία γίνεται συχνά η επιλογή επαγγέλματος σήμερα.

Σύμφωνα με το κέρδος, δηλαδή τις οικονομικές απολαβές από την άσκηση κάθε επαγγέλματος.

Ανάλογα με το κοινωνικό γόητρο, τις προκαταλήψεις και τα κοινωνικά στερεότυπα για διάφορα επαγγέλματα, π.χ. γιατρός, δικηγόρος κ.λπ.

Σύμφωνα με τις οικογενειακές επιρροές και το επάγγελμα που υπαγορεύει η οικογενειακή παράδοση.

Ανάλογα με το ποιο επάγγελμα απαιτεί το λιγότερο μόχθο (εποχή της ήσσονος προσπάθειας).

Ανάλογα με τις γνωριμίες του καθενός, αφού, όπως είναι γνωστό, σήμερα υπάρχει μεγάλη ευνοιοκρατία στον εργασιακό χώρο.

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ

Ορισμός.

«Ειδίκευση» καλείται η ιδιαίτερη και συστηματική ενασχόληση του ανθρώπου με ένα συγκεκριμένο αντικείμενο που προϋποθέτει εμβάθυνση σ' αυτό το αντικείμενο.

Παράγοντες που επιβάλλουν την εξειδίκευση

- ν Ραγδαία εξέλιξη επιστημών και τεχνολογίας
- ν Δημιουργία νέων τύπων εργασίας
- ν Κλίμα ανταγωνισμού στον επαγγελματικό χώρο
- ν Ανάγκη για βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και αγαθών

Θετικά

Βαθύτερη και συστηματικότερη γνώση και συναγωγή ασφαλέστερων συμπερασμάτων

Αποτελεσματικότητα στην επίλυση σύνθετων προβλημάτων

Παραγωγικότητα ► οικονομική ευμάρεια, άνοδος βιοτικού επιπέδου, βελτίωση ποιότητας ζωής

Βελτίωση ποιότητας παραγόμενου προϊόντος και παροχής υπηρεσιών

Διευκόλυνση στην εύρεση εργασίας και στην επαγγελματική ανέλιξη

Αξιοποίηση ατομικών ικανοτήτων και δεξιοτήτων

Διεύρυνση τομέων επιστητού : Προώθηση επιστημών

Τεχνολογική ανάπτυξη

Πολυποικιλία και πολυπραγμοσύνη στην εργασία, την επιστήμη, την παραγωγή και γενικά τη ζωή (λόγω των πολλών εξειδικευμένων κλάδων)

Αρνητικά

Μονομέρεια , μονοδιάστατη θεώρηση του συγκεκριμένου γνωστικού ή επαγγελματικού αντικειμένου

Διακυβεύεται η αξία της ολότητας, της καθολικότερης θεώρησης, της ενότητας

Μονοδιάστατη οπτική των πραγμάτων

Υπεροχή της λογικής σε σχέση με το συναίσθημα

Εγκυμονείται ο κίνδυνος θεοποίησης της τεχνολογίας

Τυποποίηση σκέψης – φθορά

Ηθική φθορά συνείδησης εργαζομένων/ επιστημόνων : Μείωση δείκτη ευθύνης προς την κοινωνία

Νέκρωση της φαντασίας

Τυποποίηση- αλλοτρίωση

ΑΝΕΡΓΙΑ

Αίτια

Υπερβολική αστικοποίηση- ερήμωση της υπαίθρου- εξαφάνιση παραδοσιακών επαγγελμάτων

Εφαρμογές νέων τεχνολογιών- μηχανοποίηση και αυτοματισμός-τεχνολογική ανεργία

Υπερειδίκευση αλλά και, στον αντίποδα, ελλιπής ειδίκευση

Μη ανταγωνιστικές οικονομίες- οικονομική υπανάπτυξη- απουσία τεχνογνωσίας- ανύπαρκτες ή απαρχαιωμένες οικονομικές υποδομές κ.α. («Τρίτος Κόσμος»)

Συρρίκνωση πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα

Η αρχή της παραγωγικότητας- το υψηλότερο δυνατό κέρδος με τα λιγότερα δυνατά έξοδα – μαζικές απολύσεις (οι αριθμοί ευημερούν, ενώ οι άνθρωποι δυστυχούν)

Αθρόες ιδιωτικοποιήσεις

Το υψηλό κόστος των εργατικών χεριών και της παροχής υπηρεσιών στη Δύση οδηγεί τις επιχειρήσεις, ιδιοτελώς σκεπτόμενες, να μεταφέρονται σε χώρες του υπό ανάπτυξη κόσμου

Ο κοινωνικός –μορφωτικός αποκλεισμός των ασθενέστερων/ευπαθέστερων κοινωνικών ομάδων (νέοι κάτω των 25, γυναίκες, άτομα άνω των 50, άτομα των χαμηλών οικονομικών-κοινωνικών στρωμάτων, κάτοικοι της επαρχίας)

Οι διακρίσεις μεταξύ ανδρών και γυναικών

Αναξιοκρατία- γραφειοκρατία- αργά αντανakλαστικά του κρατικού φορέα

Ατελής επαγγελματικός προσανατολισμός

Αναλφαβητισμός

Διαιώνιση, ιδίως στην Ελλάδα, της εσφαλμένης διάκρισης των επαγγελμαμάτων σε «πνευματικά» και «χειρωνακτικά»

Κορεσμός επαγγελμαμάτων- δραματική αύξηση των κατεχόντων πτυχίο Α.Ε.Ι ή Τ.Ε.Ι.- εμμονή σε επαγγέλματα «λευκού κολάρου», ιδίως στην Ελλάδα- χαμηλή απορροφητικότητα της αγοράς εργασίας σε πτυχιούχους.

Ανεργία και αντικοινωνική συμπεριφορά.

ü Ανεργία σημαίνει έλλειψη ισότιμων ευκαιριών και απουσία δικαιοσύνης και κοινωνικής ευαισθησίας απ' το κράτος, γι' αυτό και οι άνεργοι συχνά έχουν το αίσθημα κατωτερότητας, αντιμετωπίζουν συμπλεγματικά τους συμπολίτες τους και οδηγούνται από αντίδραση στη σύγκρουση με το κατεστημένο.

ü Αισθάνονται πικρία και παράπονο, χάνουν λοιπόν την κοινωνική τους συνείδηση, καθώς θεωρούν την κοινωνία υπεύθυνη για τη δυσάρεστη κατάσταση τους και εύκολα οδηγούνται σε παραβίαση των νόμων.

ü Ο άνεργος δεν έχει χρόνο, διάθεση και ενδιαφέρον για πνευματική καλλιέργεια, οπότε χωρίς την κατάλληλη παιδεία και δίχως πνευματικές αντιστάσεις γίνεται ευκολότερα θύμα φανατισμού και μαζοποίησης.

ü Έχοντας το άγχος της επιβίωσης χάνουν την εσωτερική τους ηρεμία οπότε μπορεί να καταλήξουν στην αντικοινωνικότητα, τη βία, ακόμη και το έγκλημα.

ü Ο άνθρωπος που αδυνατεί να καλύψει τις βασικές βιοποριστικές του ανάγκες εκδηλώνει συχνά τον κατώτερο εαυτό του και δε διστάζει και να πατήσει επί πτωμάτων προκειμένου να επιβιώσει.

ü Οι άνεργοι εύκολα απεμπολούν την πολιτική τους συνείδηση και την ψήφο τους και μετατρέπονται σε θύματα λαϊκισμού και δημαγωγίας απ' τους πολιτικούς. Κι όταν ο πολίτης γίνεται φερέφωνο και έρμαιο των ισχυρών ηγετών μπορεί εύκολα να γίνει αντικοινωνικός.

ü Τέλος, η δημοκρατία, στην οποία υπάρχουν αρκετοί πολίτες άνεργοι, είναι μια μη υγιής δημοκρατία, στην οποία χάνεται ουσιαστικά η ισοτιμία και η ισονομία των πολιτών και προάγονται οι πελατειακές σχέσεις πολιτών και κράτους· γεγονός που προκαλεί αντιδράσεις από την πλευρά των πολιτών που βρίσκονται σε δυσχερή θέση.

ü Η ανεργία οδηγεί στην απογοήτευση και την αυτοπεριφρόνηση, αποκαρδιώνεται και οδηγείται σε ψυχικό αδιέξοδο και αυτό αποτελεί προθάλαμο για την εκδήλωση πολλών αντικοινωνικών εκδηλώσε

